

Bilaga 1 till utbildningsplan för specialistkompetens i nötkreaturens sjukdomar

Specificerade kunskapskrav

Kurserna ska fördelas inom följande ämnesområden

1. Epidemiologi och informationslära
2. Driftsformer, ekonomi, djurskydd, etik samt livsmedelshygien
3. Ämnesomsättnings- och bristsjukdomar samt foder och utfodring
4. Klövsjukdomar
5. Reproduktion och AI
6. Infektionssjukdomar samt hälsoproblem hos kalvar och ungnöt
7. Juverhälsa och juversjukdomar

De mål och centrala begrepp som ryms inom varje kursavsnitt nedan har till syfte att vara en vägledning vid bearbetningen av respektive kursavsnitt.

Kurs 1 - epidemiologi och informationslära (10+10 dagar)

Kursen syftar till att förstärka aspiranternas vetenskapliga förhållningssätt, träna deras förmåga att självständigt och i grupp söka, kritiskt bearbeta och förmedla information samt kunna använda ett nationellt veterinärmedicinskt datanätverk för kommunikation och informationsförmedling.

Informationshantering och bibliotekskunskap

Mål för kursavsnittet: Aspiranten ska självständigt kunna

- Söka, bearbeta och få tillgång till information som är relevant för en veterinärmedicinsk problemställning.
- Genomföra en muntlig och skriftlig presentation av insamlad information.

Ovanstående punkter innebär att aspiranten ska kunna

- Grunderna för litteratursökning och litteraturbeställning.
- Grunderna för informationssökning via Internet.
- Presentationsteknik (muntlig och skriftlig presentation).

Epidemiologi

Mål för kursavsnittet: Aspiranten ska

- I samarbete med andra, kunna planera och genomföra ett kliniskt försök.
- Kunna grunderna för utvärdering och kritisk granskning av resultaten från ett kliniskt försök.

Ovanstående punkter innebär att aspiranten ska kunna

- Centrala epidemiologiska begrepp.

- Grundläggande försöksplanering.
- Grundläggande deskriptiv statistik och ha kännedom om grunderna för hypotestestning.

Datakunskap

Mål för kursavsnittet: Aspiranten ska kunna

- Samla, bearbeta och presentera information med hjälp av en persondator.
- Kommunicera med andra datoranvändare via nätverk.

Ovanstående punkter innebär att aspiranten ska kunna använda

- Ordbehandlings-, kalkyl-, databas- och kommunikationsprogram.
- Enkla, deskriptiva funktioner i statistikprogram.

Kurs 2 - driftsformer, ekonomi, djurskydd, etik samt livsmedelshygien (6+6 dagar)

Övergripande mål för kursen

- Insikt i vilka produktionsekonomiska, djurskydds- och konsumentaspekter som kan förekomma.
- Fördjupade kunskaper om förutsättningarna för och verksamheten inom olika former av mjölkproduktion.
- Kunskap om etiska frågeställningar kring husdjursproduktion i allmänhet och mjölkproduktion i synnerhet.

Driftsformer

Mål för kursavsnittet

- Grundläggande kunskaper om aktuella produktionssystem och driftsformer inom kött- och mjölkproduktion.
- Kunskap att identifiera för djurhälsan viktiga miljöfaktorer inom olika produktionssystem och driftsformer inom kött- och mjölkproduktion samt kunna ta hjälp av och samverka med expertis.

Förutsättningarna och formerna för olika typer av mjölk- och köttproduktion samt mjölk och kött som livsmedel

Mål för kursavsnittet

- Goda insikter i de områden som räknas upp i avsnittets rubrik samt kopplingen mellan djurhållningen i de olika driftsformerna och miljö, etik, ekonomi och livsmedelskvalitet.
- Kunskap att identifiera problem och anvisa relevanta lösningar.

Kurs 3 - ämnesomsättnings- och bristsjukdomar samt foder och utfodring (7 + 7 dagar)

Övergripande mål för kursen

- Kunskap inom ämnesområden som nötkreaturens ämnesomsättnings- och bristsjukdomar.

- Fördjupad insikt om sambandet mellan utfodring och de ovan nämnda sjukdomarna.
- Kunskap om de diagnostiska snabbtester som är relevanta.

Ämnesomsättnings- och bristsjukdomar

Mål för kursavsnittet

- Fördjupad insikt i och förståelse för hur olika fodermedel påverkar idisslarnas ämnesomsättning.
- God kunskap om etiologi och patogenes till vanliga störningar i ämnesomsättningen hos nötkreatur.
- God kompetens att känna igen, förebygga och bota bristsjukdomar hos nötkreatur.

Foder och utfodring

Mål för kursavsnittet

- Kunskap om foder och utfodringsrutiner för nötkreatur.
- Kunskap om utfodring av mjölkkor, köttjur och kalvar både i konventionella besättningar och i ekologisk produktion.

Kurs 4 - klövsjukdomar (30%)

Mål för kursavsnittet

- Goda kunskaper och praktisk färdighet i att förebygga, diagnostisera och behandla klövsjukdomar hos nötkreatur såväl på individ- som besättningsnivå.

Kurs 5 - reproduktion och AI för nötkreatur (AI-kursen på OG samt 3+3 dagar)

Den AI kurs som ges vid Institutionen för obstetrik och gynekologi (OG), SLU ska ingå så att full AI behörighet erhålls (tre veckor). Påbyggnad i besättningsutredningar av fertilitetsproblem (3 dagar).

Övergripande mål för kursen

- Förstärkt vetenskapligt förhållningssätt beträffande nötkreaturens fruktsamhet.
- God förmåga att åtgärda besättningsproblem rörande fruktsamhet.
- Kunskap om patologi och behandling av reproduktionsstörningar hos det enskilda djuret.

Fertilitet

Mål för kursavsnittet

- God kunskap om nötkreaturs fertilitet.
- Introduktion i diagnostiska metoder.
- Kunskap att lösa besättningsproblem avseende fertilitet.

Ovanstående innebär att aspiranten ska

- Ha god kunskap rörande nötkreaturens reproduktionsfysiologi.

- Känna till moderna diagnostiska metoder samt kunna tolka analysresultaten.
- Känna till grunderna för de moderna reproduktionsteknikerna.

Kurs 6 - infektionssjukdomar samt hälsoproblem hos kalvar och ungnöt (8 + 8 dagar)

Övergripande mål för kursen

- Ökad kompetens för handläggning av och rådgivning/information om för svensk nötkreatursuppfödning betydelsefulla infektionssjukdomar och kalvhälsoproblem.

Infektionssjukdomar

Mål för kursavsnittet

- God kunskap om etiologi, patogenes, symtombild/förlopp, terapi och profylax för infektionssjukdomar, inkluderande parasitsjukdomar av betydelse för svensk nötkreatursuppfödning.
- Kännedom om diagnostiska metoder och hur man ska tolka analysresultaten.
- Kännedom om för Sverige nya sjukdomar som i första hand förekommer inom EU.

Ovanstående innebär att aspiranten efter genomgången kurs ska

- Kunna insamla och tolka kliniska data samt företa relevanta diagnostiska undersökningar för att lösa sjukdomsproblem i nötkreatursbesättningar.
- Med utgångspunkt från insamlad information kunna förklara orsaker och sammanhang bakom ett sjukdomsproblem, hos enstaka djur eller på besättningsnivå, samt föreslå åtgärder i form av terapi, profylax och förändringar av skötsel och miljö.

Hälsoproblem hos kalvar och ungnöt

Mål för kursavsnittet

- God kunskap om bakgrunden vid hälsoproblem hos kalvar och ungnöt med betoning på sambanden mellan faktorerna miljö/skötsel, utfodring, motståndskraft mot infektioner, infektionstryck och bristtillstånd.
- God kunskap om hur hälsoproblem hos kalvar och ungnöt kan lösas.

Ovanstående innebär att aspiranterna efter genomgången kurs ska kunna

- Identifiera möjliga orsaker till ett hälsoproblem hos kalvar och ungnöt samt föreslå relevanta undersökningar och provtagningar för att diagnostisera besättningsproblemet.
- Föreslå relevanta och ekonomiskt realistiska åtgärder för att lösa besättningsproblemet.

Kurs 7 - juverhälsa och juversjukdomar (8 + 8 dagar)

Övergripande mål för kursen

- Stärkt vetenskapligt förhållningssätt till juversjukdomar och juverhälsovård.
- Fördjupade kunskaper om juversjukdomarnas, främst de infektiösa mastiternas, dynamik, diagnostik och profylax.

Juversjukdomar och deras diagnostik

Mål för kursavsnittet

- Goda kunskaper i juversjukdomarnas etiologi, dynamik och patogenes, samt mikrobiologisk, annan laboratoriediagnostik och klinisk diagnostik.
- God förmåga att tolka och värdera laboratorieresultat och kliniska data samt kunna omsätta dessa i råd och anvisningar till djurägare.

Skötselrutiner inklusive utfodring och mjölkningsteknik

Mål för kursavsnittet

- God kunskap i mjölkningsfysiologi, mjölkningsteknik, mjölkningsanläggningar, skötselrutiner, utfodring och foderhantering.
- Kunskap att identifiera ur juverhälsosynpunkt olämpliga skötsel-, miljö- och utfodringsrutiner, samt foderhantering och felaktiga mjölkningsanläggningar.
- Kunskap att föreslå hälsobefrämjande och ekonomiskt rimliga förbättringar samt kommunicera dessa till konsulterande djurägare.

Profylax och bekämpande av juversjukdomar på besättnings- och individnivå

Mål för kursavsnittet

- Goda insikter i mastiternas dynamik och smittspridning i mjölkkobesättningar samt juverhälsoförbättrande åtgärder på individ- och besättningsnivå.
- Kunskap att identifiera hälsoproblem och uppskatta produktionsförluster inom mjölkproduktion, systematiskt insamla och bearbeta data, kommunicera undersökningsresultat och resultat av besättningsutredningar till respektive avnämare, så att råden kan omsättas i bättre hälsa och bättre ekonomi i produktionen.

Juversjukdomarnas terapi

Mål för kursavsnittet

- God kännedom om lämpligaste terapi och behandling av mastiter av olika etiologi.